

KAPLUMBAĞA Fanzin

Sayı: 17 Aralık 2022

Ağır ol!

@Ada Günay & Şevval Bıçak

kaplumbagafanzin@hotmail.com

@kaplumbagafanzin

ÖN SÖZ

Yılın en sevdiğimiz, aynı zamanda kıdemli Kaplumbağalara veda buluşmamızdan dolayı en hüzünlü olduğumuz zamanı geldi! Yılın son sayısında seneyi çok güzel anılar bırakarak bitirmek ekipçe bizi çok mutlu ediyor.

Bu sayımızda “oyun” kelimesine bolca yer verdik, “Bir kelimenin ne kadar farklı anlamı olabilir?” diye çıktığımız yolda birbirinden farklı konularda “oyun” yazılarını buluşturduk. Umarız çocukken oynadığınız bir oyun gibi severek okursunuz yazılarımızı da.

Taksim’de yaşanan üzücü olay, haber sayfalarından sonra bizim sayımızda da kendine yer buldu. Umarız ki bu olaylar artık son bulur, kaybettiğimiz canlar iki gün sonra aklımızdan silinmez, sevgiyle yaşamaya devam ederiz.

Her şeye rağmen her yıl olduğu gibi yılbaşı heyecanı hepimizi sarmış durumda. 2023’ün isteklerinizin gerçekleştiği, unutamayacağınız güzellikte bir yıl olmasını diliyoruz.

Mutlu yıllar, keyifli okumalar!

Kaplumbağa Fanzin

YAŞ 17

Yaş 17, yolun yarısı eder. Cahit Sıtkı'nın kendinde tutturamadığı matematiğine göre yolun yarısı otuz beş iken on yediye nasıl ve ne ara düştü diye düşünebilirsiniz. Fakat bu cevabı verebilecek kişi ben değilim. Ne yazık ki ben aklımın bir şeylere erdiği yaşa gelene kadar hayat zaten hızlı bir tempoyla ilerliyordu. Ben de irdelemedim, kabul ettim sahip olduğum zamanı.

Ne demiştik, yaş 17, yolun yarısı eder. Tabii yakın bir arkadaşşıma göre bunu dile getirerek kaderin dikkatini çekip manidar bir şakanın öznesi olabilirim, Cahit Sıtkı gibi. Yolumun yarısı on yedi bile etmeyebilir. Ama bu noktada yolu nasıl gördüğümüz devreye giriyor. Mesela bana sorarsanız, Cahit Sıtkı'nın yolunun yarısı olan yirmi üçü de tamamı olan kırk altıyı da hatta yoluna dahil bile olmayan sekseni de görsem, yine de çağ ayracını on yediye koyardım.

Çünkü ile yeni bir paragrafa başlanmaz, en azından üniversite sınavında çıkabilecek sorularda ama; çünkü on yedi her şeyin başının ve hiçbir şeyin sonunun yaşdır. Bu yaşın sahip olduğu reklam budur, bu şekilde pazarlanır hayatımıza. Bir yaş nasıl bir reklam olabilir diye sormayın, artık o da bir reklamdır. Medyada size iadesiz ve değişim koşulu olmadan pazarlanır, siz bu yaşı çok beğenir ve almak istersiniz, günlerinizi hızlıca sayar ve biriktirirsiniz kumbaranızda, yeteri kadar gününüz olunca da alırsınız. Ve her şey için çok geçirir artık. Biriktirdiğiniz günleri defolu, kalitesinden çok daha yükseğe satılan bir şeye harcamışsınızdır. On yedi artık her şeyin sonu ve hiçbir şeyin başlangıcının yaşdır.

Siz harcadığınız günlerin yasını tutarken, fark etmeden, on yedi çoktan gelip geçmiştir. Size vadettiği hiçbir deneyimi vermeden, vermeyi kendine vazife görmeden yitip gitmiştir. Dünyanın başlangıcından beri ortaya çıkmış destanlardaki, masallardaki, romanlardaki veya Shakespeare'in zamansız tiyatrolarındaki; insanın tüm benliğini ele geçiren türden bir aşk, sizi ele geçirmemiştir. İkonik 2000'ler gençlik filmlerinden tutun da bugüne kadar çıkan tüm medya türlerindeki o, kafasına estiğini yapabilen; hayatı, sonucu ağır hasar verebilecek kadar ciddi hatalarından ders çıkararak öğrenen bir arkadaş grubunuz da yoktur. Ortaokuldaki Türkçe ders kitaplarındaki "Bundan bir on yıl sonra kendini nerede görüyorsun?" konulu etkinlikte bahsettiğiniz kendinize ait evin,

en az bir on yıl daha istediğini de fark ettiniz artık. Siz hep bugün gelsin de kanatlarınız çıksın diye beklediniz, oysaki uçmak sadece kanatlardan oluşan bir eylem değildi. Öyle olsaydı penguen ve devekuşları da uçardı.

Çocukken hep gelecekte yaşadınız, on yediye varınca da hep geçmiş aradınız. Her geçen günün bir öncekini aratacağının farkındaydınız da bugünün o “bir önceki gün” olacağını nasıl farkına varamadınız? Yarını beklerken dünü, dünün yasını tutarken bugünü kaybettiniz. Kaybetme gibi bir ihtimaliniz olduğunu bile düşünmeden hem de. Neyse; geçmişin, bugünün ve geleceğin Noel hayaleti* değilim ben sonuçta. Bu kadar nasihat yeter.

Son bir söz: Dilerim ki bu sayfayı okuyan hiç kimse, iki basamaklı sıradan bir yaşı kendilerine ihanet etmiş, ezeli düşmanlarıymış gibi algılamaz. Açıkçası bir sayının düşmanınız olması biraz gurur kırıcı olurdu.

*Bir Noel Şarkısı - Charles Dickens

Elif Naz Öksüz

OYUN

Oyunlar oynardın kalbimle,
İnsanı çileden çıkartan oyunlar.
Lakin anlayamazdım, anlamak istemezdim belki de...
Benimle oynadığını görmek istemezdim.

Çocuktum pembe gözlükler takardım,
Aşkının sahte olduğunu kavrayamazdım.
Okuduğum her şiiri lirik,
Her tiyatro mutlu sonla biter sanardım...

Gün gelir beni sevebileceğine inanırdım.
Pembe gözlüklerimi çıkarmayı reddeder,
Bu kadar zalim olabileceğine asla inanmazdım.
Çelme takardın, dizlerim kanardı.
Fakat ben yine de hep sana kanardım...

Elif Ece Kurtulmuş

DEĞERSİZ DEĞİL

Yakın bir zamanda Yayın İletişim Kulübü olarak Basın Müzesi'ni ziyaret etmeye karar verdik ve arayıp randevu aldık 19 Kasım saat 15.00'e.

19 Kasım'da, okul çıkışı müzedeydik. İçeri ilk girdiğimizde benim çok da ilgimi çeken bir şey olmamıştı. Eski fotoğraf makineleri, basın kartları, matbaa makineleri gibi şeyler vardı.

Üst kat benim için daha ilgi çekiciydi. Koridorda geçmişten günümüze gazetecilerimizin resimleri, girdiğimiz odalarda ise bazı gazetecilerin müzeye bağışlanmış eşyaları ve biyografileri vardı. Müzede benim en çok ilgimi çeken şey bir odaya girdiğimde karşıma çıkan "ÖLDÜRÜLEN GAZETECİLER" yazısı ve odanın girişinde duvara asılı yazı, 50-60 kişilik bir listeydi. Ben odayı merakla incelerken zamanımızın kalmadığını ve çıkmamız gerektiğini söylediler. Daha incelemem bitmeden müzeden ayrılmak zorunda kaldık ama ben buraya elbette tekrar gelecektim. Çünkü müzeyi gördükten sonra gazeteciler hakkında bir yazı yazmaya karar vermiştim.

Ertesi gün yani cumartesi kendi başıma gitmek istedim fakat müzenin hafta sonları kapalı olduğunu öğrendim. Mecburen hafta içi okul çıkışı gidecektim yine. Haftanın ilk boş günü çarşambaydı benim için. Çarşamba okul çıkışı gittim müzeye. Müzeye vardığımda girişteki görevli; üst kata -asıl girmek istediğim yere- çıkamayacağımı, üst kattaki görevlinin kütüphanede olduğunu söyledi. Müze açık olmasına rağmen görevli yerinde olmadığı için ben isteğimi gerçekleştiremiyordum. İstedğim yeri gezemiyorsam müze gerçekten açık sayılır mıydı? Bence sayılmazdı ama elimden de bir şey gelmezdi. Görevli bana ertesi gün tekrar gelmemi, o zaman gezebileceğimi söyledi. Durumu kabullenip müzeden çıktım.

Perşembe günü başka işlerim olmasına rağmen müzeye tekrar gittim ve yine benzer bir durumla karşı karşıyaydım. Görevli sadece bir telefon açtı ve içeri giremeyeceğimi, pazartesi gelmemi söyledi. Madem bugün de giremeyecektim, bana neden bugün gelmemi söylemişlerdi ki? Müzeyi hiç dolu görmemiştim. Hatta birilerinin müzeye girdiğini bile görmemiştim daha önce. Beni içeri alamayacakları kadar kalabalık olma şansı da yoktu yani. Beni doğru bilgilendirmedikleri için zamanımdan çalmaları bir yana, planladığım işlerimi de altüst etmişlerdi.

Benzeri durumlarla hep karşılaşmıyor muyuz? Ne yazık ki insanlar yaptıkları işe vermeleri gereken önemi vermiyor, karşılarındaki insanları da önemsemiyor-

lar. Sizin için anlam ifade etmeyen, değersiz bir durum, karşınızdakinin hayatını zora sokabilir. Herkes kendine düşeni hakkını vererek yapsa her şey gayet düzgün işleyecekken, umursamaz tavırlar hayatımızı zorlaştırıyor. Size gazetecilik konulu bir yazı yazmak için yola çıkmışken bir kamu spotu yazısı yazarken buluyorum kendimi. Ne yazık ki bireysel sorumsuzluklarımız her zaman bu kadar hafif atlatılmıyor.

Batu Yalçınkaya

MUTLULUK!

bomboş bir parkta
sallanıyor sarı salıncak
soğuk bir kış günü
tam gece yarısı
bir sokak çocuğu şarkı söylüyor
sarı salıncak üstünde
aynı zamanda elleri cebinde

yağ satarım,
bal satarım

bir başka sokak çocuğu geliyor,
eşlik etmeye başlıyor ona,
hani şu caddede peçete satan çocuk

yağ satarım,
bal satarım

ustam ölmüş,
ben satarım!

o kadar soğuk ki,
dumanlar çıkıyor ağızlarından
fark edince başlıyorlar kıkırdamaya
ve de çok mutlular o anda.

Şeyma Nur Divan

ZİNCİRLENMİŞ RUHLAR

Ben zincirlenmiş ruhlardan biriyim ve bunu fark ettiğim an, aslında hiç beklenmeyecek kadar yaşlıydım. Uzun zaman sonra evime dönmüştüm. İnsan, evinden uzaklaştıkça kendinden uzaklaştığını ancak evine dönünce fark ediyormuş, geç fark ettim. Evime adımımı ilk attığımda gerçekten ait olduğum yere dönmüştüm -herkesin ait olduğu yer, evi değildir belki ama benimki öyle-. Aileme tekrar kavuşmuştum. Dünyadaki en huzurlu an, o andı. Eski tablolarımıza, mobilyalarımıza ve -artık pek öyle olmasa da- eski sokağa bakan o eve olan özlemim, o anda ortaya çıkmıştı. Odama çıktım. O küçük oda, annemin yıllardır kullandığı deterjan kokuyordu. Hayret ediyordum doğrusu nasıl hâlâ aynı deterjanı kullanıyordu ki? Küçük çekmecemi açtığımda, her yaşımdan birikmiş anılarımla karşılaştım. Mesela, 5-6 yaşındayken, arkadaşlarımla yaptığımız ve satmaya çalıştığımız o bilezik. Küçük rengarenk boncuklarla bezeli ve yıldız desenliydi. Tüm kızlar birleşmiş, evden ne bulduysak getirmiştik. Kimse satın almayınca abim satın almıştı. O yüzden şimdi, benim çekmecemde duruyordu.

Oynadığımız diğer oyunlara gitti aklım. Yakan topta benden daha iyisi doğmamıştı! O zamanların İstanbul'unda, şimdiki kadar trafik yokken, sokaklarda oynanan futbol maçlarına beni almıyorlardı. O yaşımda kaleci olayım diye yalvarıyordum erkek arkadaşlarıma. "Kız dediğin futbol oynamaz!" deyip, izleyici olarak hep kenara atıyorlardı beni -şu an olsa onları bir güzel pataklardım da hadi neyse-. Biraz daha büyüdüğümüzde bakkallardan topladığımız, üzerlerinde futbolcuların olduğu o kartlar, gazoz kapakları, ergenliğimizden kalan yabancı dergilerdeki sevdiğim ünlülerin posterleri... Her şey o çekmecede öylece duruyordu.

Eskiden gittiğimiz Arif Amca'nın bakkalı, o içinde sadece bir kaydırak bir tahterevalli olan o park, hepsi bir bir aklıma geldi. Arif Amca yaşıyor muydu ya da o park duruyor muydu? Kendimi dışarı attım ve o an tek istediğim elma şekeri alıp salıncakta sallanmaktı. Ama ortada ne park ne de bakkal vardı. Yerlerinde, sonsuza uzanan binalar, yani sadece hiçlik vardı.

Eski MP3 kulaklığımı takmış, boş binalar arasında yürüyordum. Bir anda, geçmişime ışık tutan eski bir anı geldi gözlerimin önüne: Küçükken binmek için saatlerce sıra beklediğim, gövdesindeki kol çevrildikçe dönen seyyar salıncak karşımda duruyordu. Hani şu taşınabilen, demir ve sokağa çok nadir gelen o salıncak, işte tam karşımda duruyordu. Zincirlenmişti. Tıpkı çocukluğumun geçmişe zincirlendiği gibi.

ATEŞİNİ SÖNDÜREN MUM

Bilir misin Romeo, bazen fitil öyle hızlı yanar ki erittiği mumda söndürür ateşini. Benim sana olan sevgim de böyle sonlandı işte. Hayır hayır, ağlama Romeo! Yani aşk dediğin nedir ki? Bir gün var, bir gün yok... Seni görmek için kolladığım vakitleri, bana verdiğin eşsiz değeri pekâlâ biliyorum tabii...

Romeo, olmazdı bizden. Sevgim, nasıl bitti sorarsan inan bana ben de henüz cevap veremedim bu soruya. İsmi pek sevmezdim, yalan söylemeyeceğim ama itiraf etmek gerekirse, bunun bir sabah uyandığımdaya sana olan aşkı çalmışlar gibi hissetmemin cevabı olduğunu düşünmüyorum. Bu yüzden en iyisi, mumu dinlendirmek. Fitol biraz soğusun derim, belki sonra ateşini kontrol edebilir, ne dersin?

İnkâr etme Romeo! En yüce üzüntülerimden biri belki bu. Fakat pişman değilim! Olmadı işte, bu tek taraflı aşkı devam ettirmek hem sana hem bana zulümdür. Kısa süreli bu sevdanın zararını bırak kimse görmesin! Ayrılma bu diyardan, zamanla alışırız biz de herkes gibi. Diyorum ya Romeo! Mâni olan yoktu aşkıma, zira derim ya, çaldılar aşkıma... Haber vermeden bitti sana olan hislerim. Senden af dilemeyeceğim ama Romeo; *“Eğer sevgin azaltacaksa gittikçe çoğalan aşkımdan, bırak avcılar çıkarsın kalbimi yerinden.”* desem tanıdık gelir mi sana?

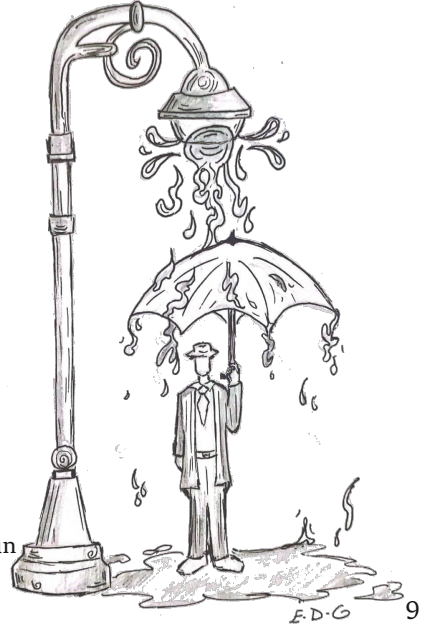
Juliet

HALASKÂR

Sokak lambalarının karanlığı
Uyuyan arabalardan gözüme vurmakta
Güneşin doğuşu, batışından yakın
Sessizlik mi soğuk, soğuk mu sessiz?
Ölmek miydi yaşamın amacı?
Herkes suskun bu saatte, herkes huzurlu
Ne saatler çalar ne öter kornalar
Ne dokunan var ne de konuşan.

Yağmur mu başlayacak, bitti mi yoksa çoktan
Doğsun artık güneş, sükutun da sonu var
Uyansın avam artık, sönmeden son ocak!

Tuğrul Tahsin Coşkun

TÜM SAVAŞLARI BİTİREN SAVAŞ...TÜM SAVAŞLARI BİTİREN SAVAŞ...

Kaiserschlacht:

Bahar 1918, 4 yıldır bu lanet savaşta cepheden cepheye koşup siper kazıp tetik çekiyor ve düdüğü sesiyle birlikte süngülerimizi takıp düşman siperine koşuyoruz. Fakat bu... Bu sonuncusu olacak. Ona “Durchbruchmüller” diyorlar. Yeni “topçu kıtası komutanı”. Onun orkestra şefliğiyle 10000 bataryayı, iki saatte Tommylerin üstüne boşaltacağız. Saniyede yaklaşık 200 top bataryası fırlayacak. Onlara neredeyse acıyorum, eğer patlamadan sağır olmadan sağ çıkarlarsa sıra bize gelecek. Fırtına Askerleri, görevimiz oldukça basit ama çok büyük güç gerektiriyor. Onların siperlerine koşacağız ve kovan saçacağız. Hepimizde makineli tüfekler ve gaz maskeleri var. Gaz bombasını atacağız ve onlar panikle maskelerini ararlarken kafalarına sıkacağız. Eğer başarılı olursak düşman kuvvetlerinin ana üssü Amiens'i kuşatacağız ve başarılı olmamız halinde Paris'e, bizim için serilmiş kırmızı halıya basarak gireceğiz.

Belki fazla heyecanlıyım, belki de ölümüne koşmak için bekliyorum. Ama bu birlik için seçilmek büyük bir onur ve Büyük Alman İmparatorluğu için savaşmak, daha da büyük bir onur. Ah, çok sabırsızım, galibiyetten sonra göğsüme madalyalar takılacak, Almanya'da bir savaş kahramanı olacağım. Tüm kadınların gözleri üzerimde olacak, parlak madalyalarım sokağı aydınlatacak...

Ve vakit geldi. Bataryalar üstlerine yağmur gibi yağdıktan sonra üzerlerine koşacağız. Zeplinimiz bile var, bu harika! Kazanamama ihtimalimiz diye bir şey söz konusu bile değil! İşte emir geldi! 5, 4, 3, 2, 1... Bum... Bum... Ve bum...

TÜM SAVAŞLARI BİTİREN SAVAŞ...TÜM SAVAŞLARI BİTİREN SAVAŞ...

TÜM SAVAŞLARI BİTİREN SAVAŞ...TÜM SAVAŞLARI BİTİREN SAVAŞ...

Soissons:

Almanlar siperlerini iyi kazmış. O kadar derin ve deliksiz ki bir fare bile zor geçer! Fakat tanklar bu engellerin üstünden kolayca geçebiliyor! Fark ediyorum bazıları göletlere el bombası atıp balık toplayıp kızartıyor. Artık kimse savaşmak istemiyor. General Foch zaferin yakın olduğunu söylüyor, Ağustos'a kadar barış veya ateşkes olacağına inanıyor. Biz askerler ise savaşın en az iki yılının daha olduğunu düşünüyoruz. Fakat şu an bunların hepsi önemsiz, şu an savaş zamanı, düşmanı Soissons'tan çıkarma zamanı!

Savaştan önce Lyon'da şoförlük yaptığım için üç yıldır tank sürüyorum fakat bu tankı ilk kez süreceğim, St. Chamond, öncü saldırı tankı: dört yanında makineli tüfekler olan ve sadece önünden tank bataryası ateşleyen, dikdörtgen şeklinde bir tank. İtiraf etmem gerekirse biraz komik duruyor. Fakat söylenenlere göre, doğru tankçı birlikte bu tank, pahalı olduğu için nadiren savaş alanına yollanılan Behemoth kadar işlevli olabiliyor. Eğer bu görevde başarılı olursam Behemoth'u süreceğim! O yüzden çok dikkat olmalıyım. Destek olarak yanımda üç asker olacak ama onlar sadece sağ, solu ve arkayı kolaçan edecek.

Zaferden sonra St. Chamond'u şatoya sürüp terasta gün batımına doğru şarap içmek için sabırsızlanıyorum. Belki savaşa fazla alıştım. Metal bir kutunun içinden nişan alıp hayatlara son vermem kişiliğime yansıdı belki de. Ah güzeller güzeli Marie, acaba Lyon'da söz verdiğin gibi beni bekleyecek misin? Ya da kolonici baban seni, zengin ama aptal bir burjuvanın oğluyla mı evlendirecek? Bilmiyorum ama eğer baban seni evlendirirse, lütfen beni unutma Marie... Ben, metal kutusunun içinde, duygularına duvar örmüş bir katilim. Belki de vurduklarım da benim gibi aşıklardır? Eğer öyleyse, çok üzülürüm... Umarım sevmemiş, sevilmemişlerdir...

Ali Boran Yılancı

TÜM SAVAŞLARI BİTİREN SAVAŞ...TÜM SAVAŞLARI BİTİREN SAVAŞ...

SİLAHLAR VE ÇOCUKLAR - ASKERLER VE BALONLAR

Askerler, son emirle birlikte silahlarını doğrultmuş, kalan son güçleriyle düşman cephesine doğru koşuyorlardı. Boğazlarını yırtarcasına bağıyor, nişan almadan düşmana ateş saçıyorlardı.

Bir asker de diğerleri gibi koşuyordu ileriye doğru. Yanında arkadaşı vardı. Durma, diye haykırıyordu arkadaşı. Sağında koşan arkadaşının nidalarını, etraflarında gerçekleşen patlamaların sesi bile bastıramıyordu. O ise ağzını sıkıca kapatmış, sanki şoktaymış gibi sadece ileri bakıyor ve arkadaşının yanında koşuyordu.

Karşıdan bir düşman nişan aldı ve iki el ateş etti. Bir mermi, arkadaşısını tam alnından vurdu. Asker, bunu fark etmiş olmasına rağmen kavrayamamıştı. İkinci mermiyse ona isabet etti. Ancak asker, bunu da hissetmemişti.

Sadece durdu, olduğu yerde dikildi kaldı. Önce silahı elinden kaydı, sonra yere düştü. Karnında sıcak bir ıslaklık oluşmuş, hızla büyüyordu, elini oraya bastırdı. Arkadaşı nereye gitmişti? Az önceye kadar yanında durma, devam, diye bağıyordu. Etrafına baktı. Çevresindeki askerlerin hareketleri ve haykırışları ağırlaşmaya, yakında uzakta oluşan patlamalar yavaşlamaya başlamıştı. Havadaki mermilerse, gözüyle izleyebileceği kadar usullaşmıştı; zaman duruyordu.

Önünden koşarak geçen ve gülen çocuğu izledi.

Çocuk gözden kaybolunca yeniden etrafına bakmaya başladı. Koşan, bağırان askerlerin arasına, su balonlarıyla oynayan çocuklar, yürüyüşe çıkmış aileler ve bisiklet süren gençler karışmıştı. Savaş bölgesinin kuru ve sert toprağı, yerini, askere çok tanıdık gelen bir parkın yeşil çimenlerine bırakmıştı.

Ne askerler sivilleri ne de siviller askerleri ya da patlamaları umursuyor gibiydi. Bisiklet sürenler, önlerine acı ve öfkeyle haykıran bir asker çıkınca hafifçe yönlerini değiştiriyorlardı. Anne, baba ve çocuklarından oluşan bir aile, iki düşman asker grubunun arasında kalmıştı. Askerler her ne kadar birbirlerine nişan almış olsalar da baba vuruldu. Bedeni, bir oyuncak bebekmiş gibi yere yığıldı. Çocuk, belli ki babasını dürtüp uyandırmak istiyordu ama anne onu elinden çekiştirdi. Babanın eli, çocuğunkinden kaydı. Anne ve çocuklar yürümeye devam ettiler.

Asker, bu defa dikkatini oyun oynayan çocuklara çevirdi. Bir grup çocuk, heyecan dolu çılgınlık atarak birbirlerine su balonları atıyordu. O sırada, yanlarından geçmekte olan bir asker, çocuklardan birinin dikkatini çekti. Çocuk ile asker bir anlığına göz göze geldi, asker yeniden düşman hattına doğru döndü ama çocuk hâlâ ona bakıyordu. Gülerек, elindeki su balonunu askere attı. Su balonu, askerin başında patladı; asker yere yığıldı.

O da çocuk da bir süre askerin ayağa kalkmasını beklediler ama asker yerde yatıyor ve hiç kıılmıyordu. Çocuk yüzünü astı ve arkadaşlarının yanına döndü.

Birden, arkadaşı yanına geldi. Gülümsüyordu. Birbirlerine baktılar, göz göze gelince arkadaşı "*Dikkat et!*", dedi karnına işaret ederek, "*İyice bastır!*".

Bu defa gözleri aşağıya, karnına kaydı. Etrafındaki onca olaydan, sıcak ıslaklığın ne kadar çok arttığını, artık yanmaya başladığını fark etmemişti, o yüzden eli gevşemişti. Tekrar bastırды karnını.

Tam karşısında, gördüğü ilk çocuk, gülerек koşanlardan bir tanesi belirdi. Yerde yatan askerlerden birinin silahını almış, kurcalıyordu. Göz göze geldiklerinde çocuğun ne kadar yabancı fakat bir o kadar da tanıdık olduğunu düşündü. Evde onu bekleyen ailesinin, onu özledikçe açıp baktıkları fotoğraflardaki çocuğu bu.

Çocuk silahı yavaşça askere doğrulttu.

Hümeyra

SOKAK

“Dışarı çıkmak için izin aldın mı?” dedi annem, ben tam kapıdan çıkıyorken. Arkama bile dönmeden seslendim:

“Annee, büyüdüm artık ben!”

Kapıyı çarpıp terliğimi giydim ve merdiven boşluğunda yankılanan şıp şıp sesleriyle koşmaya başladım. Normalde ayağıma tam olan terliğim bugün çok daha büyük gelmişti ama sorgulamadım, içimdeki dışarı çıkma isteği diğer düşüncelerimi bastırıyordu.

Dışarıya adım attığım gibi bir çocuk koluma dokundu, “ebe” diye bağırdı ve kaçmaya başladı. Ben de yapmam gerekeni yapıp onu yakalamaya çalıştım. Bir süre sonra etrafımızdaki çocuk sayısı ve neşeli bağırışlar oldukça artmıştı. Bizi durdurabilecek tek şey arada bir geçen arabalar ve belki de sessiz olmamız için balkondan bağırın yaşlı amcaydı.

Koşmaktan yorulduğumuzda bisikletlerimizi aldık, aramızda kaykayı ya da pateni olanlar da vardı tabii. Hiçbirine sahip olmayanlar için de çözümümüz hazırды, onlar da bir bisikletlerin arkasına atlayıverdiler.

Hep birlikte, bildiğimiz bütün sokakları dolaştık. Yokuş aşağı gitmek en eğlenceliydi; on beş dakika önce tanıştığım bir çocuğun bisikletinin arkasına oturmuş, çocuğun omuzlarına tutunmuştum, rüzgâr yüzüme çarpıyordu. Bense avazım çıktığı kadar bağıyor, gülüyor, adeta uçuyordum. Evin önüne dönmeden önce, bakkalda durmayı ihmal etmedik. Aramızdan en büyük olan arkadaşım, boyunun zor yettiği tezgâha herkesten birer tane aldığı 25 kuruşları koydu: “Sekiz tane çitoz alabilir miyiz, amca?”

Elimizde cipslerimizle kaldırım kenarına oturduk ve oynamaktan zaman bulamadığımızdan tanışma faslını geç de olsa gerçekleştirdik. Herkesin hakkındaki en önemli şeyleri öğrendim: adlarını, kaç yaşında olduklarını, en sevdikleri hayvanı ve en sevdikleri çizgi filmi.

Hava yavaş yavaş kararmaya başlarken saklambaç oynamaya karar verdik. Arkadaşım daha saymaya yeni başlamıştı ki annem seslendi:

“Gel içeri artık! Bak akşam ezanı okunacak, baban geldiğinde seni dışarda bulursa!..”

Annem bana seslenirken ne dediğini duymamıştım bile, çoktan saklambaca başlamıştık sonuçta! Kimsecikler beni bulup geri götürmesin diye bildiğim en iyi saklanma yerine doğru koşmaya başladım.

BAHÇE CÜCESİ

Elindeki fincanı masaya bırakıp dünden kalma çörekten bir ısırık aldı. Hâlâ geçen hafta olanların etkisinde olmasa belki ısıtma zahmetine girebilirdi. Hiç böylesine üzgün hissetmemişti. Duygular gelir, diğerlerine de fırsat tanımak için uzun süre kalmaz ve giderlerdi. Ama bu seferki farklıydı, anlayamadığı bir şeyler var içinde. Oturduğu yerden dışarıya baktı. Bahçesi bile farklıydı, hiçbir şey bıraktığı yerde değildi. Çok çirkin bir bahçe cücesi vardı. Bu modellerden hiç hoşlanmazdı. Çiçekleriyle uyumsuzdu, ayrıca, gözlerinin içine bakıyor gibi göründükleri için de korkunç olduklarını düşünüyordu.

Cüce, bir elinde çapa, diğer elinde kürek tutuyordu. Kafasında, sağlamlığını kaybettiğinden ucu yana yatmış, donuk bir şapka taşıyordu. Siyah ceketinin boyası yer yer silinmiş, gri porselen gövdesi ortaya çıkmıştı. Sakalı uzun ve beyazdı. Gözleri iri, göz bebekleri ise küçücük ve solgundu. Ona bakmak bile insanın içini ürpertiyordu. Ondan kurtulmalıydı, burada ne işi vardı ki? Çöpe attı. Hem de siyah bir poşete koyup ağzını sıkıca bağladı. Böylece komşuları görmeyecekti. Akşam olup da çöpler toplanınca içi rahat etmişti, derin bir nefes alıp televizyonu açtı. Her şey yeniden normaldi.

Alarmı çalınca uyandı, yüzünü yıkadı, kahvaltı etti ama hâlâ üzgün hissediyordu. Cüceyi yollamıştı, bunun da geçmesi gerekirdi derken, cücenin camın önünden ona baktığını gördü. Hemen yerinden kalkıp telaşla bahçeye çıktı. Kazmayı kapıldığı gibi bir delik açmaya başladı. Cücenin de başına bir darbe indirip onu paramparça etti. Deliği, cüce kalıntılarıyla doldurup üstünü kapattı. Kimsenin onu görmediğinden emin bir şekilde eve girdi. Düşüncelerini dağıtmak için bir kitap aldı eline ama odaklanamayacak kadar tedirgindi. Saatlerce camdan dışarıyı izledi. Yorgunluktan gözü kapandığı an, cüce geri dönecekmiş gibi hissediyordu, bu yüzden göz kapaklarının ağırlığına direniyordu ama sonunda uykuya yenik düştü.

Uyandığı gibi camdan dışarıya baktı. Cücenin garip şapkası, topraktan çıkmıştı. Kararını vermişti, artık onu umursamayacaktı. O yokmuş gibi davranırsa cücenin sıkılıp gideceğine inanıyordu. Bu yüzden, gün boyu, sevdiği programlar olmamasına rağmen televizyon izledi. Ertesi gün, tekrar cüceyi kontrol etti, yüzü, burnuna kadar toprağın üstündeydi, evin içini gözetliyor gibiydi. Günün sonunda, ilk defa ertesi günün pazartesi olmasından ötürü mutluydu. Her sabah erkenden işe gidecekti ve geç saatlerde eve dönecekti. Böylece, kararını uygulamakta da hiçbir

zorluk çekmeyecekti. Tüm bu düşüncelerle ve yüzünde ince bir gülümsemeyle uyudu o gece. Sabah hayalini kurduğu gibi de yaptı; cücenin topraktan ne kadar çıktığına aldırmadan geçti gitti bahçesinden ve arabasına bindi. Akşam eve döndüğünde, bir an için gözü cüceye çarptı da gördü onun yüzünü, işe giderken kullandığı yola doğru çevirdiğini. Fazla düşünmedi. Beş gün, böyle gelip geçti.

Ve cüce yine, eski haline dönmüştü. Hatta bu sefer, eskisinden de beter görünüyordu. Kafasında bir şapka değil, toprak yığını taşıyor gibiydi. Çapasının sivri görüntüsü kaybolmuştu. Küreğinin sapı, çürümeye başlamış bir tahtayı andırıyordu. Ayrıldığı yüzlerce parça, onu eskisinden de sağlam hale getiren bir çamurla birbirine yapıştırılmıştı. Değişmeyen, toza toprağa ve çamura rağmen silinmeyen, üzeri örtülemeyen tek şey; göğüs kafesinin sıkışmasına ve kemiklerinin kalbine batmasına sebep olan o bakışlar ve ince sırtışı.

Anahatları deliğe sokmuş ama çevirip de kapıyı açamamıştı. Gözlerini cüceden ayıramıyordu. Bir süre orada öylece dikildi. İki omuzunun arasından aşağıya doğru hızla kayan soğuk bir ter olmasa, kendisine gelmesi daha çok sürerdi. İrkildi ve hızla eve girdi. Bir an önce uyumak için çok hızlı hareket ediyordu. Üstünden çıkardıklarını katlamadan, oraya buraya fırlatarak önce yatağına, iki hamlede de yorganının altına girdi. Cüceden saklanmaya çalışır gibi bir hali vardı. Gözlerini kapadı, görüntüleri susturdu ama kalbini kapatamazdı, sesleri susturamazdı.

"Neden, neden hâlâ burda, neden? Anlamıyorum, hiçbir şey anlamıyorum! İstemiyorum, sonsuza kadar orada olmasını istemiyorum! O iğrenç cüceyle yaşamak istemiyorum! Nereye gidersem gideyim peşimden gelmesini, onu gömdüğüm yerden çıkıp hayatı dağıtmasını istemiyorum! İstemiyorum! Hayır, hayır! Lanet olsun! Başka birisinin başına gelseydi bu, komşularımın, çoktan üstesinden gelmiş olurlardı! Hepsi dersini verirdi o cüceye! Ben, ben hiçbir şey yapamıyorum. Benim elimden hiçbir şey gelmiyor! Beceriksizin tekiyim ben. Beceriksizin teki..."

Elindeki fincanı masaya bırakıp dünden kalma çörekten bir ısırık aldı. Hâlâ geçen hafta olanların etkisinde olmasa belki ısıtma zahmetine girebilirdi. Hiç böylesine yorgun hissetmemişti. *Cüceler, gelir, diğerlerine de fırsat tanımak için uzun süre kalmaz ve giderlerdi.* Ama bu seferki farklıydı... Bahçesine bakan pencerenin yanına vardı, perdeyi araladı ve günlerdir ihmal ettiği çiçeklerinin; kozmoslarının, nergislerinin, kırmızı begonvillerinin ve mor sümbüllerinin içler acısı halini gördü. Sulama kabına su doldurmak için mutfağa koştu. Ardından, eldivenlerini ve budama makasını aldığı gibi çıktı evden. Çiçeklerini güzelce temizleyecekti ama çimler... Çok uzamış ve çok

sıklaştırmışlardı. Önce onları biçmesi gerekiyordu. Sol duvara yaslanmış haldeki mekanik çim biçme aletini aldı ve çiçeklerine zarar vermemeye özen göstererek, çimleri biçmeye başladı.

Derken... Bir şeye çarptığını hissetti. Aleti usulca yere bıraktı ve dizlerinin üstünde, çimlerin arasındaki şeyi aramaya başladı. Buldu ve iki yanından tutup çıkardı onu.

Üstünde sarıya çalan yeşil bir gömlek, sol cebinin üstüne işlenmiş bir papatya motifi. Kollarını arkasında birleştirmiş. Kafasında, yarım havucu andıran, turuncu bir şapka. Gözleri kapalı, gülümsüyor. Huzurlu görünüyor...

Bu, güzel bir cüceydi.

Zeynep Eser

Ben Size Aşık Olmadım Efendim

İğne gibi sözlerinize
Devirdiğiniz gözlerinize
Lavanta kokusuna aşık oldum
Ben size aşık olmadım efendim

Kızınca çattığınız kaşlarınıza
Delici bakışlarınıza
Hayallerime aşık oldum
Ben size aşık olmadım efendim

Yürüdüğümüz kaldırımlara
Saydığımız kaldırım taşlarına
Sizinle geçen zamana aşık oldum
Ben size aşık olmadım efendim

Bunların hepsi bahane
Ben sizin gidişinize aşık oldum

Rakun

YANSIMA

İş çıkışı saatine kalınca tramvay ayrı bir işkence oluyor. Kalabalığın beni sürüklemesine izin verip aslında çok da kötü olmayan bir yer buluyorum kendime, en azından dışarıyı izleyebiliyorum. Gün batımı, gökyüzünü güzel bir turuncuya boyuyor. Hızla akan binaları ve telaş içindeki insanları izliyorum bir süre. Sonrasında da ani bir karanlık. Tüneli giriyoruz.

Güneşin yerini, benzer bir turuncuya sahip olsa da insanın içini ısıtamayan lam-balar alıyor. Tramvay hızla hareket ederken, sadece geçip giden bir ışık hüzmese-ne dönüşüyorlar. Işıkla aramızdaki cam, bir ayna görevi görmeye başlıyor. Kendi-mi görüyorum; sırtımda çanta, kulağımda kulaklık ve yorgun bakan gözlerim... Durağa vardığımızda yansımam bir süreliğine kayboluyor; tekrar karşılaştığımızda ise biraz daha uzun duruyor sanki, biraz kamburlaşmış olsa da. Giydiği şey de artık bir okul forması değil, değişmiş sırtındaki çanta. Telefonundan kafasını kaldırı-p bana bakıyor. Gülümsüyor, küçümseyici bir şekilde.

Birkaç durak sonra ona veda ediyorum. Yansımaya geri geldiğinde daha yorgun görünüyor. Boğuluyormuşçasına ikide bir gevşetiyor kravatını. Kilo almış bayağı, göbeği çıkmış. Yavaştan da kelleşiyor galiba. Kısacık kestirmiş olması, hafiften beyazlaşan saçını daha da az gösteriyor. Arada bir de kafası öne düşüyor yorgun-luktan, zaten çökmüş gözlerini açık tutmak için her saniye harcadığı çaba oldukça bariz. Bana doğru bakıyor ve korkuyorum ondan. Babamı hatırlatıyor bana. Kendisinden uzaklaşmaya çalıştığımı anladığında sırtıp kafasını sallıyor. Ukalaca gülümsemesi karanlığa karıştığında bile rahat bir nefes alamıyorum. Her an tekrar karşıma çıkabileceği düşüncesi iliklerime kadar işliyor. Üşüyorum.

Gözümü kırptığımda, onu karşımda, elinde bir bastonla görüyorum. Böyle bir şeyin mümkün olabileceğini düşünmezdim ama nasıl olmuşsa bir öncekinden de üzgün ve yorgun görünüyor. Yüzü kırışıklıklarla dolu, saçı artık tamamen beyaz. Artık görülecek bir şey kalmadığına inanan gözleriyle, yalnızca silüetler olarak gördüğü insanlara, yargılayıcı bir şekilde bakıyor. Benimle göz göze gelince, önceki seferlerimizden daha uzun bir süre boyunca kaçırmıyor bakışlarını. Sonra-sında ise gözlerini deviriyor ona gösterilen yere yöneliyor. Arkasından bakakalıyorum.

O da gidince geriye hiçbir şey kalmıyor. Tekrar gün ışığını görünceye kadar, önceden yansımamın olduğu yerde duran boşluğa bakıyorum.

MERHAMET

Bugün Pazar demişsin, bir dolaşalım İstiklal'i... Belki bir annesin, babasın çocuğuyla gezen. Belki biraz hava almak ve kahve içmek için çıkmışsın dışarıya. İstiklal'i ömründe ilk defa gören bir gençsin belki de. Bir bebeksin, kalabalığı şaşkınca izleyen. Sadece bir tesadüfsün oradan geçen... Kocaman bir yaşamsın ya da hayatının daha en başında bir can. Vardın ve artık yoksun.

Onlarca evin ocağı sönüyor tek bir saniyede; çığlıklar, kaçışanlar, yerde yatanlar... Biraz sonra siren sesleri de ekleniyor. Ortalık tıpkı savaş alanı. Ölüler ve yaralılar. Unutulup gidecek haberlerde manşetsin. Yas.

Biraz zaman geçiyor ve her şey normale dönüyor. Gündelik şeyler konuşılmaya başlanıyor. İşe, normale, rutine dönülüyor. Tam unutuldu derken... Başka yerde alınıyor onca can. Nasıl yaptıkları önemli değil. Kimin yaptığı da. Bir yanıt bekleniyor, "neden" sorusuna. "Neden yaptınız bunu?". Herkesin aklından, kalbinden geçen tek neden; "Neden öldürürsün ki masum bir insanı?" Mayasız ekmek olmayacağı gibi, merhametsiz insan da olmaz. Hamurunda olmalı elbet merhamet! Ama var işte; sevginin, merhametin ne demek olduğunu bilmeyenler var. Hep var! Değiyor mu? Değmez. Değemez.

Şeyma Nur Divan

*"Muhyiddin der hak kadir
Görünür her şeyde hazır
Ayan nedir, pinhan nedir
Nişan nedir, şimdi bildim."*

"Kar yağıyor dışarda
Sokak lambasına düşüyor
Ve serçeler
üzüyor"

Behçet Aysan